

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

DEPARTAMENT WYCHOWANIA I KSZTAŁCENIA INTEGRACYJNEGO

Warszawa, 21 czerwca 2017 r.

DWKI-WSPE.263.1.2017.4.ML

Szanowni Państwo Dyrektorzy,

zakończyliśmy pierwszy etap zmian w zakresie zapewnienia uczniom niepełnosprawnym uczęszczającym do klasy I, IV i VII szkoły podstawowej dostępności do podręczników szkolnych, książek pomocniczych, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych.

Serdecznie dziękuję za Państwa opinie, które przyczyniają się do poprawy działań realizowanych w systemie edukacji. Dzięki konsultacjom spośród dostępnych i dopuszczonych do użytku szkolnego podręczników zostały wybrane te, które zostaną dostosowane do możliwości edukacyjnych i potrzeb psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych.

Przewidujemy dostosowanie podręczników odpowiednio do możliwości edukacyjnych i potrzeb psychofizycznych uczniów:

- niewidomych w systemie Braille'a;
- słabowidzących w druku powiększonym;
- mających trudności w uczeniu się i/lub komunikowaniu się, w tym niesłyszących, słabosłyszących, z niepełnosprawnością intelektualną, autyzmem i afazją.

Podręczniki dla uczniów niewidomych zostaną opracowane zgodnie z *Zasadami adaptacji materiałów dydaktycznych do wersji brajlowskiej* opisującymi szereg wymagań, jakie powinny spełniać materiały przeznaczone dla uczniów niewidomych.

Z kolei podręczniki dla uczniów słabowidzących zostaną sporządzone zgodnie z wypracowanymi *Zasadami adaptacji materiałów dydaktycznych do potrzeb osób słabowidzących*. Zawierają one listę parametrów, jakie powinny spełniać materiały przeznaczone dla uczniów słabowidzących, m.in.: odpowiednia czcionka, dostosowanie elementów graficznych, przygotowanie materiałów do druku na odpowiednim papierze i formacie.

Dostosowanie podręcznika do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych mających trudności w uczeniu się i/lub komunikowaniu się, w tym niesłyszących, słabosłyszących, z niepełnosprawnością intelektualną, autyzmem i afazją, uczęszczających do klasy I szkoły podstawowej będzie miało na celu wprowadzenie zmian

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

DEPARTAMENT WYCHOWANIA I KSZTAŁCENIA INTEGRACYJNEGO

Al. Szucha 25, 00-918 Warszawa, tel. + 48 22 34 74 228, fax +48 22 34 74 229, e-mail: Sekretariat.DWKI@men.gov.pl,

www.men.gov.pl

zwiększających dostępność wyjściowego materiału z zachowaniem zakresu treści zgodnego z podstawą programową. Podejście to wynika z założenia, iż dostosowanie podręcznika ma pomóc w odbiorze przedstawianych treści, nie ograniczając jednocześnie zakresu wiedzy.

Prace będą realizowane przez zespół ekspertów, naukowców oraz nauczycieli z wieloletnim doświadczeniem w pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

W skład zestawu materiałów, które będą dostępne w roku szkolnym 2017/2018, wejdą następujące opracowania:

- zaadaptowany podręcznik (w ramach prac adaptacyjnych zmodyfikowana zostanie struktura językowa wielu poleceń, co posłuży zwiększeniu ich dostępności dla uczniów mających trudności komunikacyjne; modyfikacja ilustracji zwiększy z kolei ich dostępność w zakresie percepcji wzrokowej);
- materiały edukacyjne w postaci zeszytów piktogramów, odpowiadające zakresem zaadaptowanemu podręcznikowi, umożliwiające realizację programu nauczania poprzez wykorzystanie symboli PCS (*Picture Communication Symbols*);
- materiały edukacyjne w formie multimedialnej zawierającej poszczególne części zaadaptowanego podręcznika w wersji elektronicznej, a także piktogramy (symbole PCS) oraz tłumaczenia na polski język migowy (PJM) – do wykorzystania na komputerach i tablicach multimedialnych;
- książki pomocnicze zawierające materiał informacyjny dotyczący zalecanych sposobów korzystania z materiałów wchodzących w skład adaptacji, propozycje dodatkowych ćwiczeń, wskazówki, jak również zasady i dobre praktyki dotyczące korzystania z zaadaptowanych materiałów edukacyjnych.

Odpowiedzią na Państwa oczekiwania będzie ponadto opracowanie dla uczniów niepełnosprawnych mających trudności w uczeniu się i/lub komunikowaniu się, w tym niesłyszących, słabosłyszących, z niepełnosprawnością intelektualną, autyzmem i afazją, uczęszczających do klasy I szkoły podstawowej:

- materiałów ćwiczeniowych zatytułowanych *Język polski na plus* (służących utrwalaniu wiedzy o języku polskim oraz wspomaganie

procesu nabywania przez uczniów umiejętności komunikacyjnych);

- materiałów ćwiczeniowych w postaci zeszytów kart pracy (służących utrwalaniu przez uczniów wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej).

Wszystkie pozycje będą dostępne do pobrania ze strony internetowej <http://adaptacje.ore.edu.pl/index.php> już w sierpniu w wersjach elektronicznych z możliwością wydrukowania zarówno na drukarce komputerowej, jak i w profesjonalnym zakładzie drukarskim ze środków finansowych pozyskanych z dotacji celowej. Podręczniki, materiały edukacyjne, i materiały ćwiczeniowe zostaną opracowane w formie umożliwiającej ich wydrukowanie – zarówno na drukarce komputerowej, jak i w profesjonalnym zakładzie drukarskim. Celem ułatwienia druku profesjonalnego załączam sugerowaną specyfikację wydruku.

Dzięki zaproponowanemu rozwiązaniu uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi będzie mógł korzystać z tego samego (choć odpowiednio dostosowanego) podręcznika, co jego koledzy, zapoznawać się z tymi samymi treściami, zdobywać te same umiejętności.

Wyrażam nadzieję, że dzięki temu projektowi opracowane materiały pomogą Państwu aktywnie włączyć uczniów niepełnosprawnych w proces edukacji. Ułatwią realizację podstawy programowej kształcenia ogólnego, w tym edukację językową i matematyczną, rozwój umiejętności społecznych, a ponadto będą wspomagały rozwój kreatywności, programowania i świadomości historycznej.

W razie pytań i wątpliwości proszę o kontakt mailowy Monika.Leszczynska@men.gov.pl. Zachęcam do kontaktu, każda Państwa opinia będzie bardzo cenna.

Bardzo proszę o przekazanie powyższych informacji Rodzicom dzieci niepełnosprawnych.

Łącząc wyrazy szacunku

Joanna Wilewska
Dyrektor
Departament Wychowania i Kształcenia
Integracyjnego
/ – podpisany cyfrowo/